

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLINGS FÖRDRAGSSERIE

Utgiven i Helsingfors den 2 maj 2024

43/2024

(Finlands författningssamlings nr 207/2024)

Lag

om ändring av lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet med Norge om fisket i Tana älvs vattendrag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet med Norge om fisket i Tana älvs vattendrag (176/2017) 2 § 1 mom., 3 och 4 §, 6 § 2 mom., 7 § 2 och 3 mom., 8–12 och 14 § samt 15 § 3 mom., av dem 7 § 2 mom. sådant det lyder i lag 97/2019, 8 och 12 § sådana de lyder i lag 322/2022, 10 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 232/2018 och 322/2022 och 14 § sådan den lyder i lagarna 322/2018 och 382/2019, samt

fogas till 1 § ett nytt 2 mom., till 2 § nya 3 och 4 mom. och till lagen en ny 5 a § som följer:

1 §

Ikraftträdande

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Oslo den 22 december 2023 ingångna avtalet om ersättande av den fiskestadga som finns som bilaga till det avtal som avses i 1 mom. med en ny fiskestadga gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Avtal om avvikelser från bestämmelserna i fiskestadgan

Jord- och skogsbruksministeriet gör med Norges regering eller den myndighet som utsetts av Norges regering upp ett i artiklarna 6 och 7 i fiskeavtalet avsett avtal om avvikelser från bestämmelserna i fiskestadgan samt ett protokoll om uppfyllande av förutsättningarna enligt fiskestadgan för de på förhand överenskomna regleringsåtgärder som avses i artikel 5. Bestämmelser om skyldigheten att förhandla med sametinget vid ingående av avtal finns i sametingslagen (974/1995).

Sådana beslut om kvoter för laxfiske och tillåtande av laxfiske som avses i 4 och 5 § i fiskestadgan fattas årligen i enlighet med artikel 6 och 7 i avtalet.

Fiskeriområdet i Tana älv företräder lokala innehavare av fiskerätt genom att delta i det utvärderingsarbete som avses i artikel 6 och 7 i avtalet och som gäller kvoter för laxfiske samt bestämmelser som avviker från fiskestadgan.

43/2024

3 §

Behöriga myndigheter enligt fiskestadgan

Jord- och skogsbruksministeriet är den behöriga myndighet som avses i 5 § i fiskestadgan.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland är den behöriga myndighet som avses i 8, 10, 19, 33, 37, 39 och 40 § i fiskestadgan.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland är den behöriga myndighet som avses i 35 § i fiskestadgan. I de projekt som avses i 3 mom. i den paragrafen är dock jord- och skogsbruksministeriet den behöriga myndigheten.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland ska begära utlåtande av fiskeriområdet i Tana älv innan dispens enligt 40 § i fiskestadgan beviljas för undervisningsfiske eller kulturevenemang.

Bestämmelser om tidsfristen för ansökan om dispens enligt 40 § i fiskestadgan får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

4 §

Myndighet som svarar för bekämpning av fisksjukdomar

Livsmedelsverket är den behöriga myndighet som avses i artikel 15.7 i avtalet.

5 a §

Arbetsgruppen för förvaltning av laxbestånden i Tana älv

Jord- och skogsbruksministeriet avtalar med Norges behöriga myndighet om innehållet i uppdraget för arbetsgruppen för förvaltning av laxbestånden i Tana älv och utser myndigheternas företrädare i gruppen samt utser på framställning av fiskeriområdet i Tana älv företrädare för innehavare av fiskerätt. Arbetsgruppen för förvaltning av laxbestånden i Tana älv deltar i beredningen av den förvaltningsplan som avses i artikel 4 i avtalet samt i den årliga utvärderingen av de bestämmelser som avviker från fiskestadgan i enlighet med artikel 6 i avtalet.

6 §

Utarbetande och fastställande av en förvaltningsplan

Naturresursinstitutet ska bereda planen i samarbete med Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland samt med fiskeriområdet i Tana älv.

7 §

Fångstregister

Utöver de uppgifter som avses i 33 § i fiskestadgan ska även fiskarens namn och kontaktuppgifter samt använd typ av fisketillstånd föras in i fångstregistret. Uppgifterna i registret ska användas för de ändamål som nämns i artikel 13.2 i avtalet. Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter i fångstregistret lämnas ut till myndigheter utanför Finland för att fullgöra internationella förpliktelser som är bindande för Finland och anknyter till förvaltningen och skyddet av fiskresurserna. Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter även lämnas ut till fisketillsynsmyndigheterna för tillsynsändamål och till fiskerimyndigheterna för planering av förvaltningen av fiskresurserna. Personuppgifter i registret ska

gallras ut fem år från utgången av det år då den berörda personen gjorde sin senaste fångstannmälan. Bestämmelser om sekretessen för personuppgifter och utlämnande av uppgifter finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och om annan behandling av personuppgifter i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och i dataskyddslagen (1050/2018). På behandling av personuppgifter tillämpas dock inte artikel 18.1 a eller 18.1 b i den nämnda förordningen.

Skyldigheten att rapportera uppgifter om fångst enligt 33 § i fiskestadgan ska också iakttas inom den laxförande del av Tana älvs vattendrag som avses i artikel 2.2 i avtalet. Närmare bestämmelser om förfarandet vid fångstannmälan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Ordnandet av försäljningen av fisketillstånd

Fiskeriområdet i Tana älv svarar för ordnandet av försäljningen av fisketillstånd enligt artikel 10 i avtalet.

Fiskeriområdet kan avtala med en privat serviceproducent eller med ett sådant delägarlag för ett samfällt vattenområde som är innehavare av fiskerätt (*serviceproducent*) om skötseln av försäljningen av tillstånd för fiske från båt enligt 7 § 1 mom. 3 punkten i fiskestadgan, tillstånd för fiske från strand enligt 4 punkten i det momentet och tillstånd för fiske av andra arter enligt 5 punkten i det momentet. Avtalet kan inte omfatta fisketillstånd som hör till en sådan kvot som avses i 8 § 3 och 4 mom. i fiskestadgan.

En serviceproducent ska vara tillförlitlig och sakkunnig. Serviceproducenten ska ha sådan teknisk, ekonomisk och operativ beredskap som krävs för skötseln av uppgiften. Serviceproducenten har rätt att för utförandet av uppgiften ta ut en skälig avgift som betalas av tillståndsköparen och som får utgöra högst fem procent av tillståndets pris. Fiskeriområdet ska ingå ett skriftligt avtal med serviceproducenten om uppgiftens innehåll, redovisningen av tillståndsavgifter och annat som behövs för skötseln av uppgiften samt om avgiften.

Fiskeriområdet ska betala intäkterna från försäljningen av fisketillstånd till jord- och skogsbruksministeriet. Redovisningstidpunkten anges genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Fiskeriområdet och varje serviceproducent är skyldiga att ordna åtkomst för fiskaren till det elektroniska fångstregistret för uppfyllande av skyldigheten att rapportera fångst. Samma skyldighet åligger andra som upplåter fisketillstånd inom den laxförande del av Tana älvs vattendrag som avses i artikel 2.2 i avtalet.

9 §

Fast bosättning i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag

En person anses vara fast bosatt i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag på det sätt som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten i fiskestadgan, om personens hemkommun enligt 2 § i lagen om hemkommun (201/1994) den sista dagen av det kalenderår som föregick fiskesäsongen var Utsjoki eller Enare, och personen under det år som föregick fiskesäsongen de facto hade bott minst sju månader i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag.

10 §

Prissättningen av fisketillstånd

För fisketillstånd som avses i 7 § i fiskestadgan tas följande avgifter ut:

- 1) allmänt fisketillstånd för lokala fiskare 40 euro per fiskesäsong,
- 2) spöfisketillstånd för lokala fiskare 150 euro per fiskesäsong,
- 3) för innehavare av fiskerätt 10 euro per fiskedygn för sådant tillstånd för fiske från båt och 5 euro per fiskedygn för sådant tillstånd för fiske från strand samt 5 euro per fiskedygn för sådant tillstånd för fiske av andra arter som hör till tillståndskvoten enligt 8 § 3 mom. i fiskestadgan, dock högst sammanlagt 40 euro per fiskesäsong.

Priset för fisketillstånd enligt 7 § 1 mom. 3–5 punkten i fiskestadgan baserar sig på gängse pris, där marknadspriset för fisketillstånd av motsvarande slag beaktas när priset bestäms. Priset får bestämmas så att det varierar beroende på tillståndszonen, tillståndstypen och tidpunkten. Priset

- 1) för tillstånd för fiske från båt är 0–150 euro per fiskedygn,
- 2) för tillstånd för fiske från strand är 0–150 euro per fiskedygn,
- 3) för tillstånd för fiske från båt och från strand i Enare älv ovanför Matinköngäs och i Kietsimäjoki är 0–150 euro per fiskedygn,
- 4) för tillstånd för fiske av andra arter är 0–150 euro.

Personer under 18 år beviljas utan avgift ett sådant tillstånd som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten.

Personer under 18 år kan beviljas ett sådant tillstånd som avses i 2 mom. till ett lägre än gängse pris eller utan avgift.

Personer under 18 år som är fast bosatta någon annanstans än i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag har rätt till ett sådant fisketillstånd för barn som avses i 7 § 3 mom. i fiskestadgan.

Närmare bestämmelser om priset för de fisketillstånd som avses i 2 och 4 mom. utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

11 §

Grunder för användningen av fisketillståndssintäkter

De medel som flyter in från de fisketillstånd som avses i 7 § i fiskestadgan ska användas för

- 1) ersättningar som betalas till ägare av ett vattenområde inom gränsälvsområdet för användning som baserar sig på utnyttjande av fiskevatten,
- 2) kostnader för fiskeövervakning och ordnande av tillståndsförsäljning, samt
- 3) kostnader för övervakning och forskning som gäller fiskebestånden samt drift och utveckling av fångstregistret.

Jord- och skogsbruksministeriet fastställer fördelningen av de tillståndssintäkter som influtit föregående år mellan de användningsändamål som anges i 1 mom. Den som svarar för ordnandet av tillståndsförsäljningen i enlighet med 8 § fördelar tillståndssintäkterna från det föregående året som ersättningar enligt 1 mom. 1 punkten till ägarna av vattenområden inom gränsälvsområdet. Om det belopp som en ägare av ett vattenområde skulle få vid fördelningen är högst 50 euro, delas medlen inte ut till ägaren, utan de stannar hos fiskeriområdet. Ersättningarna anses inte vara sådana statsunderstöd som avses i statsunderstödslagen (688/2001). På preskription av ersättningsfordringar tillämpas 85 § i lagen om fiske.

Närmare bestämmelser om användningen av medel som avses i 1 mom. får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

12 §

Fisketillstånd för sådana innehavare av fiskerätt som är fast bosatta annanstans än i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag

Av sådana tillstånd för fiske från båt och tillstånd för fiske från strand som avses i 8 § 1 mom. i fiskestadgan är andelen fisketillstånd för sådana innehavare av fiskerätt som är fast bosatta någon annanstans än i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag en tredjedel av båda tillståndskategorierna.

Av sådana tillstånd för fiske av andra arter som avses i 8 § 2 mom. i fiskestadgan är andelen fisketillstånd för sådana innehavare av fiskerätt som är fast bosatta någon annanstans än i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag en tredjedel av tillståndskategorin i fråga.

De tillstånd som avses i 1 och 2 mom. får användas endast på basis av sådan på ägande av fastighet grundad fiskerätt som innehas av personer bosatta någon annanstans än i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag (*icke-ortsbo*).

En icke-ortsbo som innehar fiskerätt har per fastighet rätt att köpa ett tillståndsdygnet i 1 mom. avsedda tillstånd som berättigar till laxfiske. Den koefficient som berättigar till följande fisketillstånd fastställs så att det andelstal för fastigheten som överstiger andelstalet 0,5 berättigar till köp av ytterligare ett tillståndsdygnet för varje ökning av andelstalet med sex hela enheter.

En icke-ortsbo som innehar fiskerätt har per fastighet rätt att köpa tillståndsdygnet i enlighet med 2 mom. för tillstånd som berättigar till annat fiske än fiske av lax och havsröding till de priser som anges i 10 § utan begränsningar av den koefficient som berättigar till följande fisketillstånd.

De tillstånd som inte reserverats från de i 1 och 2 mom. avsedda kvoterna kan överföras för försäljning inom den tillståndskvot för fisketurism som avses i 8 § 3 och 4 mom. i fiskestadgan, om de inte före utgången av tidsfristen reserverats i tillståndsförsäljningssystemet. Tillstånd för fiske från båt och tillstånd för fiske från strand ska reserveras senast fredag klockan 15 den vecka som föregår fisket. Tillstånd för fiske av andra arter enligt 8 § 2 mom. i fiskestadgan ska reserveras senast den 15 juli klockan 15 eller, om dagen i fråga är en lördag eller söndag, den föregående fredagen senast klockan 15.

En icke-ortsbo som innehar fiskerätt ska vid köp av tillstånd påvisa sin ägarandel. Lantmäteriverket ska på begäran innan fiskesäsongen inleds lämna fiskeriområdet uppgifter om ägarna till fastigheterna i området, ägarnas hemkommun och antalet fiskerättigheter per fastighet.

Vad som i 4 mom. föreskrivs om andelstal och i 7 mom. om påvisande av ägarandel tillämpas också på icke-ortsbor som äger ett privat vattenområde som berättigar till motsvarande fiskerätt.

Bestämmelser om den fisketillståndskvot för laxfiske som avses i 8 § 4 mom. i fiskestadgan utfärdas separat genom förordning av statsrådet. Vid fastställandet av kvoter ska hänsyn tas till det antal fiskeveckor under vilka villkoren enligt 5 § 2 mom. 3 punkten i fiskestadgan uppfylls, och till storleken på kvoten för laxfångst.

Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser om ovan i denna paragraf avsedda fisketillståndskvoters storlek, om storleken på den koefficient som berättigar till följande fisketillstånd, om tidsfrister för reservering av fisketillstånd och om överföring av icke-reserverade tillstånd som omfattas av fisketillståndskvoten till att köpas inom ramen för tillståndskvoten för fisketurism, ifall det antal tillstånd för fisketurism som avses i 8 § 3 och 4 mom. i fiskestadgan eller deras användningsområden ändras eller en ändamålsenlig användning av tillståndskvoterna annars förutsätter det.

43/2024

14 §

Båtregistret för Tana älv

Det båtregister för Tana älv som avses i 38 § i fiskestadgan är trafik- och transportregistret enligt 216 § i lagen om transportservice (320/2017).

På registreringen av fiskebåtar i Tana älv tillämpas lagen om transportservice med de undantag som föreskrivs i 15–17 § i denna lag.

15 §

Registrering av båtar

Innehavare av fiskerätt som är fast bosatta någon annanstans än i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag har rätt att registrera en båt per fastighet, förutsatt att det till fastigheten hör en andel av ett gemensamt vattenområde inom gränsälvsområdet eller att ett motsvarande privat vattenområde hör till fastigheten.

Bestämmelser om sättande i kraft av de bestämmelser som inte hör till området för lagstiftningen i det avtal som avses i 1 § 2 mom. i denna lag och om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 26 april 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah

Láhka**guolástusas Deanu čázadagas Norggain dohkkojuvvon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmuibidjamis ja guoskadeamis addojuvvon lága nuppástuhttimis**

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvojit guolástusas Deanu čázadagas Norggain dohkkojuvvon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmuibidjamis ja guoskadeamis addojuvvon lága (176/2017) 2 § 1 momeanta, 3 ja 4 §, 6 § 2 momeanta, 7 § 2 ja 3 momeanta, 8—12 ja 14 §, sihke 15 § 3 momeanta, dakkárin go dain leat 7 § 2 momeanta lágas 97/2019, 8 ja 12 § lágas 322/2022, 10 § muhtin oassái lágain 232/2018 ja 322/2022 sihke 14 § lágain 322/2018 ja 382/2019, sihke
lasihuvvo 1 §:ii odđa 2 momeanta, 2 §:ii odđa 3 ja 4 momeanta sihke láhkii odđa 5 a § čuovvovaččat:

1 §
Fápmuibidjan

Ovddabealde 1 momeanttas dárkkuhuvvon soahpamuša čuvvosa guolástannjuolggadusaid buhttemis odđa guolástannjuolggadusaiguin Oslos juovlamánu 22 beaivvi 2023 dahkkon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusat leat láhkan fámus dakkárin go Suopma lea daidda čatnasan.

2 §

Soahpamuš guolástannjuolggadusaid mearrádusain spiehkasteapmin

Eana- ja meahcedoalloministeriija dahká Norgga ráđđehusain dahje dán mearridan eiseváldiin guolástansoahpamuša 6 ja 7 artiikkalis dárkkuhuvvon soahpamuša guolástannjuolggadusaid mearrádusain spiehkasteapmin sihke soahpamuša beavdegiriji 5 artiikkalis dárkkuhuvvon ovddalgihtii sohppojuvvon mearrádusaid muddendoaimbajuid guolástannjuolggadusain meroštallon eavttuid leahkimis. Geatnegasvuodas šiehtadallat sámedikkiin soahpamuša dahkamis mearriduvvo sámedikkis addojuvvon lágas (974/1995).

Guolástannjuolggadusaid 4 ja 5 §:s dárkkuhuvvon luossabivddu dihtoeriin ja luossabivddu suovvamis mearriduvvo jahkásaččat soahpamuša 6 ja 7 artiikkala mielde.

Deanu guolledoalloguovlu ovddasta báikkálaš guolástanrivttiid eaiggádiid searvvadettiin soahpamuša 6 ja 7 artiikkalis dárkkuhan árvvoštallanbargui, mii guoská luossabivddu dihtoeriid sihke spiehkasteaddji mearrádusaid guolástannjuolggadusain.

3 §

Guolástannjuolggadusain dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi

Guolástannjuolggadusaid 5 §:s dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi lea eanan- ja meahcedoalloministeriija. Guolástannjuolggadusaid 8, 10, 19, 33, 37, 39 ja 40 §:s dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi lea Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš.

Guolástannjuolggadusaid 35 §:s dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi lea Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš. Namuhuvvon paragrafa 3 momeanttas dárkkuhuvvon fidnuin válddálaš eiseváldi lea goitge eanan- ja meahcedoalloministeriija.

Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš ferte bivdit cealkámuša Deanu guolledoalloguovllus ovdal guolástannjuolggadusa 40 §:s dárkkuhuvvon spiehkastatlobi miediheami oahpahusguolástusa dahje kulturdáhpáhusa várás.

Eanan- ja meahcedoalloministeriija ášahusain sáhttet addojuvvot njuolggadusat guolástannjuolggadusa 40 §:s dárkkuhuvvon spiehkastatlobu ohcama mearreáiggis.

4 §

Guolledávddaid dusttodeami ovddasvástideaddji eiseváldi

Soahpamuša 15 artihkkala 7 čuoggás dárkkuhuvvon válddalaš eiseváldi lea Biebmobearráigeahčču.

5 a §

Deanu guollenáliid dikšunbargojoavku

Eana- ja meahccedoalloministeriija soahpá Norgga válddalaš eiseváldiin Deanu luossanáliid dikšunbargojoavkku bargogohččosa sisdoalus ja nammada eiseváldi ovddasteddjiid jovkui sihke nammada guolástanrivttiid eaiggáid ovddasteddjiid Deanu guolledoalloguovllu ovdanbuktojumis. Deanu luossanáliid dikšunbargojoavku oassálastá soahpamuša 4 artihkkalis dárkkuhuvvon dikšunplána válmmaštallanbargui sihke 6 artihkkala mieláasaš jahkásaš guolástanjuolggadusain spiehkasteaddji mearrádusaid árvvoštallamii.

6 §

Dikšunplána válmmaštallan ja váfisteapmi

Luondduriggodatguovddáš galgá válmmaštallat plána ovttasráidid Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáziin sihke Deanu duolludoalloguovlluin.

7 §

Sálašregisttar

Sálašregistarii vurkejuvvo guolástanjuolggadusaid 33 §:s dárkkuhuvvon dieđuid lassin guollebivdi namma, oktavuotadieđut ja geavahuvvon guolástanlohpetiipa. Sálašregistara dieđut geavahuvvojit soahpamuša 13 artihkkala 2 čuoggás máinnašuvvon ulbmiliidda. Sálašregistara dieđut sáhttet čiegusindoallanjuolggadusaid easttekeahhtá luobahuvvot Suoma olggobeale eiseváldiide Suoma čadni riikkaidgaskasaš guolleriggodagaid dikšuma ja suodjaleami geatnegasvuodaid dikšuma várás. Dieđut sáhttet čiegusindoallanjuolggadusaid easttekeahhtá dasa lassin luobahuvvot guolástusa bearráigeahčči eiseváldiide bearráigeahču várás sihke guolledoalloeiseváldiide guolleriggodagaid dikšuma plánema várás. Sálašregistara sisdoalli heaggadieđut sihkkojuvvojit vida jagi geahčen dan jagi nohkamis, man áiggis olmmoš lea addán manemuš sálašalmmuhusa. Heaggadieđuid čiegusin doallamis ja luobaheamis mearriduvvo eiseváldi doaimma almmolašvuodas addojuvvon lágas (621/1999) ja eará heaggadieđuid giedáhallamis lunddolaš olbmuid suodjaleamis heaggadieđuid giedáhallamis sihke dáid dieđuid friddja johtimis ja direktiivva 95/46/EY gomiheamis addojuvvon Eurohpa parlameantta ja rádi ášahusas (EU) 2016/679 (almmolaš diehtosuodjeášahus) ja diehtosuodjelágas (1050/2018). Heaggadieđuid giedáhallamii ii goitge guoskaduvvo máinnašuvvon ášahusa 18 artihkkala 1 čuoggá a ja b vuollečuoggát.

Guolástanjuolggadusaid 33 §:s dárkkuhuvvon sálašdieđuide almmuhageatnegasvuotta ferte doahttaluvvot maiddái soahpamuša 2 artihkkala 2 čuoggás dárkkuhuvvon Deanu čázadaga luossagoargunviidodagas. Stáhtarádi ášahusain sáhttet addojuvvot dárkilut njuolggadusat sálašalmmuhanmeannudeamis.

8 §

Guolástanlobiid vuovdima lágideapmi

Soahpamuša 10 artihkkalis dárkkuhuvvon guolástanlobiid vuovdima lágideami ovddasvástádus gullá Deanu guolledoalloguvlui.

Guolledoalloguvlu sáhtta soahpat guolástanjuolggadusa 7 § 1 momaantta 3 čuoggás dárkkuhuvvon fanasguolástanlobi 4 čuoggás dárkkuhuvvon gáddeguolástanlobi ja 5 čuoggás dárkkuhuvvon eará šlájaid guolástanlobi vuovdindoaimma ollašuttimis priváhta bálvalanbuvttadeaddjiin dahje oktasaš čáhceviidodaga osolašgottiin (*bálvalanbuvttadeaddji*), mii lea oktasaš čáhceviidodaga guolástanrievtti eaiggát. Soahpamuš ii sáhte gustot guolástanjuolggadusa 8 § 3 ja 4 momaanttas dárkkuhuvvon dihtoearrái guolástanlobiide.

Bálvalanbuvttadeaddji galgá leat luohtehahti ja dovdat ášši. Bálvalanbuvttadeaddjis fertejit leat dán barggu dikšuma várás tehnikalaš, ekonomalaš ja doaimmalaš máhtut. Bálvalanbuvttadeaddjis lea vuogiatvuotta oazžut barggu ollašuttimis govttolaš bálkká, man máksá lobi oasti ja mii sáhtta leat eanemustá vihtta

proseantta lobi hattis. Guolledoalloguovllu ferte dahkat čálalaš soahpamuša bálvalanbuvttadeddjiin barggu sisdoalus, lohpeboaduid máksimis ja eará barggu dikšuma dáfus dárbbaslaš áššiin sihke bálkkás.

Guolledoalloguovlu máksá vuvdojuvvon guolástanlobiin čoggon lohpeboaduid eanan- ja meahccedoalloministerijai. Ruhtageavahančilgehusa ja boaduid luobaheami áigemearis mearriduvvo eanan- ja meahccedoalloministerija ášahusain.

Guolledoalloguovlu ja bálvalanbuvttadeaddji leat geatnegahtton ordnet guolásteddjiide beassama elektrovnnalaš sálašregistarii sálašalmmuhangeatnegasvuoda deavdima várás. Danveardásaš geatnegasvuohhta lea maid eará guolástanlobi luobaheaddji beliin soahpamuša 2 artihkkala 2 čuoggás dárkkuhuvvon Deanu čázádaga luossagoargunviidodagas.

9 §

Fásta ássan Deanu čázádaga johkalegiin

Guolástanjuolggadusaid 3 § 1 momeantta 1 čuoggás dárkkuhuvvon Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássin adnojuvvo olmmoš, gean ruovttugiieldalága (201/1994) 2 §:s dárkkuhuvvon ruovttugiielda lea guolástanbaji ovddit kaleandarjagi mañemuš beaivvi leamaš Ohcejohka dahje Anár ja gii lea duodalaččat ássan Deanu čázádaga johkaleagi guoras guolástanbaji ovddit jagi áigge unnimustá čieža mánu.

10 §

Guolástanlobiid haddemeroštallan

Guolástanjuolggadusaid 7 §:s dárkkuhuvvon guolástanlobiin berrojuvvojit čuovvovaš mávssut:

- 1) almmolaš báikegotteolbmo lohpi 40 euro guolástanbajis;
- 2) báikegotteolbmo stággobivdolohpi 150 euro guolástanbajis;
- 3) guolástanjuolggadusa 8 § 3 momeanttas dárkkuhuvvon lohpedihtoearrái gullevaš guolástanrievtti hálddašeaddji fanasguolástanlohpi 10 euro guolástanjándoris ja gáddeguolástanlohpi 5 euro guolástanjándoris, sihke eará šlájaid guolástanlohpi 5 euro guolástanjándoris goittotge oktiibuot eanemustá 40 euro guolástanbaji vuollái.

Guolástanjuolggadusaid 7 § 3–5 čuoggás dárkkuhuvvon guolástanlobiid haddi vuodđuduvvá gustojeaddji haddái, man meroštallamis váldojuvvo vuhtii seammassullasaš guolástanlobiid márkanhaddi. Haddi sáhtta meroštallojuvvo sierrasturrosažžan lohpeavádaga, lohpetiippa ja áigemuttu vuodul. Lobi haddi lea:

- 1) fanasguolástanlohpi 0–150 euro guolástanjándoris;
- 2) gáddeguolástanlohpi 0–150 euro guolástanjándoris; ja
- 3) Anárjogas Máhtegeavgnjá bajábealde ja Skiehččanjogas fatnasis ja gáttis guolástettiin 0–150 euro guolástanjándoris.

4) eará šlájaid guolástanlohpi 0–150 euro.

Vuollel 18-jahkásažžii miedihuvvo 1 momeantta 1 ja 2 čuoggás dárkkuhuvvon lohpi nuvttá.

Vuollel 18-jahkásažžii sáhtta miedihuvvot 2 momeanttas dárkkuhuvvon lohpi gustojeaddji hatti vuolit hattiin dahje nuvttá.

Eará sajis go Deanu čázádaga johkalegiin vuollel 18-jahkásaš fásta ássi lea vuoigadahtton guolástanjuolggadusa 7 § 3 momeanttas dárkkuhuvvon mánnálohpi.

Eanan- ja meahccedoalloministerijai ášahusain addojuvvojit dárkilut njuolggadusat 2 ja 4 momeanttas dárkkuhuvvon guolástanlobiid hattiin.

11 §

Guolástanlohpeboaduid geavahanákkat

Guolástanjuolggadusaid 7 §:s dárkkuhuvvon guolástanlobiin čoggon ruđat geavahuvvojit:

- 1) rádjejohkaguovllu čáhceguovllu eaiggádiid buhtadusaide, mat máksojuvvojit guollečáziiguin ávkkástallama geavahasas;
- 2) guolásteami bearráigeahčus ja lohpevuodima lágideami goluide; sihke
- 3) goluide, mat šaddet guollenáliid čuovvumis ja dutkamis sihke sálašregistara bajásdoallamis ja ovdánahttimis.

Eanan- ja meahccedoalloministerijai váfista ovddit jagi áigge čoggon lohpeboaduid juohkáseami 1 momeanttas mearriduvvon geavahanulbmiliid gaskkas. Lohpevuodima lágideamis 8 § mielde ovddasvástideaddji oassebealli juohká ovddit jagi áigge čoggon lohpeboaduid 1 momeantta 1 čuoggás mielđásaš buhtadusaide rádjejohkaguovllu čáhceguovlluid eaiggádiidda. Juos čáhceguovllu eaiggádii juohkimis boahhti mearri livččii eanemustá 50 euro, ruđat eai juhkkjuvvo eaiggádii muhto dat báhčet guolledoalloguvlu. Buhtadusat eai adnojuvvo stáhtaruhtadoarjjalágas (688/2001) dárkkuhuvvon stáhtadoarjjan. Buhtadusoazžumiid boarásmuvvamii guoskaduvvo guolástanlága 85 §.

Eanan- ja meahcedoalloministeriija ášahusa vuodul sáhttet mearriduvvot dárkkileappot 1 momeanttas dárkkuhuvvon ruđaid geavahanákkain.

12 §

Eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiid fásta ássiid guolástanrivttiid hálddašeddjiid guolástanlobit

Guolástanjuolggadusaid 8 § 1 momeantta fanas- ja gáddeguolástanlobiin eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin fásta ássiid guolástanrivtti hálddašeddjiid oassi guolástanlobiin lea okta goalmmásas goappáge lohpeuohtas.

Guolástanjuolggadusaid 8 § 2 momeantta eará šlájaid guolástanlobiin eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin fásta ássiid guolástanrivtti hálddašeddjiid oassi guolástanlobiin lea okta goalmmásas gažaldatvuloš lohpeuohtas.

Ovddabealde 1 ja 2 momeanttas dárkkuhuvvon lobiid geavahus lea vejolaš duššefal eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin ássi (*olgobáikegotti olmmoš*) guolástanvuogiatvuoda vuodul, mii vuodduuvvá giddodaga oamastussii.

Olgobáikegotti olbmo guolástanrivtti eaiiggádis lea giddodaga guovdu riekti oastit ovttá lohpejándora 1 momeantta mielde luossabivdui vuoigadahtton lobiin. Čuovvovaš guolástanlohpaí vuoigadahtti gerddon meroštallojuvvo dađi lági mielde, ahte ossodatlogu 0,5 badjelmanni giddodaga ossodatlohku vuoigadahtta oastit dasa lassin ovttá lohpejándora juohke ossodatlogu guđa oppalašovttadaga sturrosaš lasáhusa nammii.

Olgobáikegotti olbmo guolástanrivtti hálddašeddjiis lea giddodaga guovdu vuoigatvuohta oastit lohpejándoriid 2 momeantta mielde earáid go luosa ja vallasa guolástussii vuoigadahtti lobiin 10 §:s mearriduvvon hattiid mielde almmá čuovvovaš guolástanlohpaí vuoigadahtti gerddona dagahan ráddjehusaid.

Ovddabealde 1 ja 2 momeanttas dárkkuhuvvon dihtoeriid lobit, mat leat báhcán várrekeahhtá, sáhttet sirdojuvvot oastima várás guolástanjuolggadusaid 8 § 3 ja 4 momeanttas dárkkuhuvvon turismalohpedihtoeriide, juos dat eai leat mearreaiggi rádjái várrejuvvon lohpevuodinvuogadagas. Fanas- ja gáddeguolástanlobit galget várrejuvvet mañemustá guolásteami ovddit bearjadaga mañemustá diibmu 15. Eará šlájaid guolástussii dárkkuhuvvon guolástanjuolggadusaid 8 § 2 momeantta mielđasaš guolástanlobit galget várrejuvvet mañemustá suoidnemánu 15 beaivve diibmu 15 dahje, juos gažaldatvuloš beaivi lea lávvardat dahje sotnabeaivi, dađi ovddit bearjadaga mañemustá diibmu 15.

Olgobáikegotti olbmo guolástanvuogiatvuoda hálddašeddji galgá lobiid oastimis čujuhit iežas oamastanvuogiatvuoda. Eananmihtidanlágáduš doaimmaha guolledoalloguvlui bivdaga mielde ovdal guolástanbaji álggu dieđuid guovllu giddodagaid eaiiggádiin, sin ruovttuovvullineaset sihke guolástanvuogiatvuoda mearis giddodagaid mielde.

Mii 4 momeanttas mearriduvvo ossodatlogus ja 7 momeanttas oamastanossodaga čujuheamis, de dat guoskaduvvo maid olgobáikegotti olbmui, gii oamasta danveardásaš sturrosaš guolástanvuogiatvuhtii vuoigadahtti priváhta čáhceguovllu.

Guolástanjuolggadusaid 8 § 4 momeantta mielđasaš guolástanlohpedihtoearis luossabivdui mearriduvvo sierra stáhtaráđi ášahusain. Dihtoeari mearrideamis ferte váldojuvvot vuhtii daid guolástanvahkuid mearri, main guolástanjuolggadusa 5 § 2 momeantta 3 čuoggá evttut divvet, sihke luossasálašdihtoeari sturrodas.

Stáhtaráđi ášahusain sáhttet addojuvvot dárkilut mearrádušat ovddabealde dán paragrafas dárkkuhuvvon guolástanlohpedihtoeriid sturrodagas, čuovvovaš guolástanlobiide vuoigadahtti gerddoniid sturrodagas, guolástanlobiid várrema mearreaiggiin sihke várrekeahtes guolástanlohpedihtoeriid lobiid sirdimis oastima várás turismalohpedihtoeriide, juos guolástanjuolggadusaid 8 § 3 ja 4 momeanttas dárkkuhuvvon turismalobiid mearit dahje daid geavahanguovllut earáhuvvet dahje lohpedihtoeriid vuogálaš geavahus dan muduid gáibida.

14 §

Deanu čázadaga fanasregisttar

Guolástanjuolggadusaid 38 §:s dárkkuhuvvon Deanu čázadaga fanasregisttarin lea johtolaga bálvalusain addojuvvon lága (320/2017) 216 §:s dárkkuhuvvon johtolatássiid registtar.

Deanu guolástanfatnasiid registreremii guoskaduvvo johtolaga bálvalusain addojuvvon lánka dán lága 15–17 §:s mearriduvvon spiehkastagaiguin.

15 §

Fatnasa registreren

Eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin fásta orru guolástanrivtti eaiiggádis lea riekti registreret giddodaga guovdu ovttá fatnasa dainna evttuin, ahte giddodahkii gullá ossodat rádjehjohkaguovllu oktasaš čáhceguovllus dahje danveardásaš priváhta čáhceguovlu.

43/2024

Dán lága 1 § 2 momeanttas dárkkuhuvvon soahpamuša earáid go lánkaásaheami suorgái gullelaš mearrádusaid fápmuibidjamis ja dán lága fápmuiboahtimis mearriduvvo stáhtaráđi ásašusain.

Helssegis 26.4.2024

Dássevállđi Presideanta

Alexander Stubb

Eanan- ja meahccedoalloministtar Sari Essayah